UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

De Clericis Conivgatis. Titvlvs II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

Appellatio *a*, quam in ſcriptis judici (à quo appellare volebas) te porrexiſſe proponis, non poteſt ex eo, quòd corā ipſo lecta nō fuerit, rationabiliter impugnari.

CAP. X.

Judex à quo, compellere non poteſt appellantem à gravamine, ipſius veritatem probare, licet citare poteſt ad ipſius revocationem audiendam: quia facta in cauſa procedere poterit, ejus contumacia non obſtante, ac ſi nunquam appellaſſet. h. d. Zen.

Idem.

Si *b* à judice, à quo (propter gravamen quod tibi proponis illatum) appellas, ad docendum te fore gravatum, & ad audiendam revocationem ejuſdem gravaminis (ſi de ipſo docueris) tibi terminus præfigatur. Nec coram eo (cùm ipſe per ſe id videre habeat) hoc docere, nec etiam tanquam coram judice (cùm per appellationem ſit ſuſpenſa ipſius juriſdictio) comparere teneris: Niſi ad hoc ſolùm, ut revocationem ipſam audiaſ, ſi eam duxerit faciendam: aliàs ſi non comparueris, & ipſe in termino gravamen revocaverit cum effectu; poterit extunc liberè in cauſa procedere, ac ſi appellatio interpoſita non fuiſſet.

CAP. XI.

A collatione capituli ad Epiſcopum appellatur, ſi ut canonicus interfuit: ſecus ſi ut prælatus. h. d. Dominic.

Idem.

A Collatione beneficii, quam communiter per Epiſcopum & capitulum in tuum præjudicium factam eſſe proponis.

Non *a* ad ipſum Epiſcopum (ſi in ea, ut prælatus interfuerit) ſed ad ſuperiorem te opportuit appellare. Aliàs, ſi ut canonicus interfuiſſet in ea, potuiſti appellare licitè ad eundem.

CAP. XII.

Per appellationem interpoſitam à definitiva, revocari poteſt interlocutoria principali negotio præjudicans: aliàs non. Io. And.

Idem.

Licet ab interlocutoria (per quam pacti vel præſcriptionis, aut alia, principali negotio præjudicans, vel judicium nullum reddens, exceptio eſt repulſa) non fuerit appellatum, ſi tamen à definitiva (quæ poſtmodum, etiam ultra decendium promulgatur) appellari contingat, poteſt in appellationis cauſa ipſum gravamen per interlocutoriam eandem illatum licitè per appellationis judicem emendari. Vbi verò interlocutoria ſuper eo profertur, quòd non parat præjudicium negotio principali, vel judicium nullum reddit, niſi appellatum ab ipſa, per appellationem à definitiva poſtea interjectam, gravamen illatum nequaquam poterit revocari.

a *Determinatione appellat. vid. Lapum all. 391. inci. an valeat. & alios in ca. quantum.* b *Vid. Rot. dec. 7. & 74. in novis.*

a *Vid. Bart. in l. verò. ff. ſol. matr. l. ſocium qui. §. fin. ff. pro ſoc. Fonta.*

F I N I S.

SEXTI DECRETALIUM
LIBER TERTIUS.
DE VITA ET HONESTATE CLERICORUM.
TITULUS PRIMUS.
CAPUT I.

Clericus joculatoriam artem per annum exercens, ſi tertiò monitus non deſiſtat, ipſo jure perdit privilegium clericale. Joan. Andr.

Bonifacius Octavus.

Clerici, qui clericalis ordinis dignitati non modicum detrahentes, ſe joculatores ſeu goliardos faciunt aut buſones: ſi per annum artem illam ignominioſam exercuerint, ipſo jure *a*: Si autem tempore breviori, & tertiò moniti non reſipuerint, careant omni privilegio clericali.

DE CLERICIS CONIUGATIS.
TITULUS II.
CAP. I.

Si clericus conjugatus ferat habitum & tonſuram, clericali privilegio gaudet, aliàs non. Ioan. And.

Bonifacius octavus.

Clerici *a* qui cum unicis & virginibus contraxerunt (ſi tonſuram & veſtes deferant clericales) privilegium retineant *b* canonis *c* ab Innocent. Papa II. prædeceſſore noſtro editi in favorem totius ordinis clericalis. Et cùm (juxta Pariſienſe concilium) nullus clericus diſtringi, aut condemnari debeat à judice ſeculari: præſenti declaramus edicto, hujuſmodi clericos conjugatos pro commiſſis ab eis exceſſibus vel delictis, trahi non poſſe criminaliter aut civiliter ad judicium ſeculare: nec ab ipſis ſecularibus judicibus eos debere perſonaliter, vel etiam pecunialiter (ne per unam viam concedatur eiſdem judicibus, quod per aliam denegatur) ullatenus condemnari: In cæteris

a *Vid. authen. de ſanctiſ. Epiſc. §. interdicimus.*

a *Vide conc. Trident. ſeſſ. 23. de refor. c. 6.* b *Al. retineant.* c *Vid. Ale. conſ. 8. vol. 1. & Rot. deciſ. 202. in novis.*

autem, vel niſi (ut præmittitur) tonſuram, vel *a* veſtes ferant clericales, etiam in præmiſſis eos gaudere nolumus privilegio clericali.

DE CLERICIS *b* NON RESIDENTIbus in eccleſia vel præbenda.

TITVLVS III.

CAP. I.

Diſtributiones quotidianæ ſolùm præſentibus, qui interſunt divinis, dari debent, conſuetudine non obſtante. Et qui aliter illas receperunt, non faciunt illas ſuas: & idem de diſtributionibus, quæ dantur pro anniverſariis defunctorum. Ioan. And.

Bonifacius octavus.

COnſuetudinem, quæ in quibuſdam partibus inolevit, qua canonici, & alii beneficiati, ſeu clerici cathedralium & aliarum collegiatarum eccleſiarum, diſtributiones *c* quotidianas (quæ aliàs manualia beneficia ſeu victualia nuncupantur, & tantùm reſidentibus tribuuntur) qualitercunque in civitatibus, ſeu aliis locis (in quibus ipſæ conſiſtunt eccleſiæ) ſint præſentes, licet divinis officiis non interſint, ex integro percipiunt *d*, ac ſi continuè in ipſis eccleſiis, in eiſdem officiis deſervirent, penitus improbantes. Statuimus, ut diſtributiones ipſæ quotidianæ, in quibuſcunq; reb. conſiſtant, canonicis ac aliis beneficiatis, & clericis eccleſiarum ipſarum, qui eiſdem officiis, in ipſis eccleſiis adfuerint, tribuantur juxta eccleſiæ cujuſlibet ordinationem rationabilem jam factam, ſeu etiam faciendam. Qui verò aliter de diſtributionibus ipſis quicquam receperit (exceptis illis, quos infirmitas, ſeu juſta & rationabilis corporalis neceſſitas, aut evidens eccleſiæ utilitas excuſaret) rerum ſic receptarum dominium non acquirat, nec faciat eas ſuas: imò ad omnium reſtitutionem, quæ contra hujuſmodi noſtram conſtitutionem receperit, teneatur.

De diſtributionibus etiam pro defunctorum anniverſariis largiendis, idem decernimus obſervandum.

DE PRAEBENDIS ET DIgnitatibus.

TITVLVS IV.

CAP. I.

Ad præſentationem religioſorum, etiam exemptorum, non debent in eccleſiis ipſorum rectores inſtitui, niſi primò tantum eiſdem aſſignetur, unde incumbentia onera ſubire poſſint, & congruè ſuſtentari: nec valet contraria conſuetudo. Ioan. And.

Clemens III. *aliàs quartus* e.

SVſcepti regiminis nos cura ſolicitat, ut utilitatibus ſubjectorum in illis præcipuè, per quas *f* animarum ſaluti conſulitur, nunc novorum editione jurium, nunc antiquorum innovatione ſolicitè providere curemus. Sanè fuit olim per ſedem Apoſtolicam providè conſtitutum, ut diœceſani locorum, ad præſentationem religioſorum nullum ad aliquam eccleſiam recipiant, niſi tantum ei de proventibus ipſius eccleſiæ coram eis fuerit aſſignatum, unde jura Epiſcopalia poſſit ſolvere, & congruam ſuſtentationem habere. Verùm (ſicut nobis querela multorum frequens inſinuat) religioſi exempti de proventibus parœcialium eccleſiarum, in quibus jus obtinent patronatus, ſeu rectorum præſentatio pertinet ad eoſdem, tantum percipiunt annuatim, quòd rectores eccleſiarum ipſarum [illegible] ſunt de reſiduo commodè ſuſtentari, & Epiſcopalia [illegible] ra perſolvere, ac alia incumbentia eis onera ſupportare [illegible]: propter quod ſæpe contingit, quòd non inveniuntur perſonæ idoneæ, quæ hujuſmodi eccleſias velint [illegible], ſicq; frequenter minus idoneis conferuntur, [illegible] ricula imminent animarum. Nos itaque volentes [illegible] hoc ſalubre remedium adhibere, præſenti decreto [illegible] mus, & mandamus, conſtitutionem hujuſmodi [illegible] omnes patronos *a* eccleſiarum, religioſos tam [illegible] quam non exemptos, & alios inviolabiliter [illegible] conſuetudine contraria non obſtante.

CAP. II.

Beneficia vacantia in curia, alius quàm Papa conferre non poteſt: quòd ſi fecerit, irrita eſt collatio. Ioan. And.

Idem.

LIcet eccleſiarum, perſonatuum, dignitatum, [illegible] rumque beneficiorum eccleſiaſticorum plenaria [illegible] ſpoſitio ad Romanum noſcatur Pontificem pertinere: [illegible] quòd non ſolùm ipſa cùm vacant poteſt de jure conferre, verumetiam *b* jus in ipſis tribuere vacaturis: [illegible] lationem tamen eccleſiarum, perſonatuum, dignitatum, & beneficiorum apud ſedem Apoſtolicam vacantium, ſpecialiùs cæteris antiqua conſuetudo *c* Romanis Pontificibus reſervavit. Nos itaque laudabilem [illegible] tes hujuſmodi conſuetudinem, & eam auctoritate Apoſtolica approbantes, ac nihilominus volentes [illegible] violabiliter obſervari: eadem auctoritate ſtatuimus [illegible] eccleſias, dignitates, perſonatus & beneficia, quæ apud ſedem ipſam deinceps vacare contigerit, aliquis præter Romanum Pontificem quacunque ſuper hoc ſit auctoritate munitus, ſive jure ordinariæ poteſtatis ipſorum electio, proviſio, ſeu collatio ad eum pertineat, ſive [illegible] ſuper aliquorum proviſione generales vel etiam ſpeciales ſub quacunque forma *d* verborum receperit, [illegible] ſit ſuper conferendis eiſdem in curia Romana vacantibus ſpecialis & expreſſa ab ipſo Pontifice ſummo auctoritas attributa) conferre alicui [illegible] non præſumat. Nos enim ſi ſecus actum [illegible] fuerit, decernimus irritum & inane.

CAP. III.

Si Papa beneficia vacantia in curia non conferat [illegible] à die vacationis, illi, ad quos collatio pertinebat, poterunt illa conferre. Ioan. And.

Gregorius X. *In Concilio generali Lugdunen.*

STatutum felicis recordationis Clementis Papæ prædeceſſoris noſtri de dignitatibus & beneficiis in curia Romana vacantibus nequaquam per alium, quam per Romanum Pontificem conferendis, [illegible] taliter moderandum: Vt ii, ad quos eorundem beneficiorum & dignitatum ſpectat collatio *e* (ſtatuto [illegible] obſtante prædicto) demum poſt menſem à die, quo dignitates ſeu beneficia ipſa vacaverint numerandum, ea conferre valeant. Tantummodo per ſeipſos vel [illegible] pſis agentibus in remotis) per ſuos vicarios generales in eorum diœceſibus exiſtentes, quibus id canonicè [illegible] commiſſum.

CAP. IV.

In beneficiis, vel in impetrationibus ad beneficia per [illegible] nem uſque ad certam ſummam penſio non debetur. [illegible] vitatis vel diœceſis non comprehenditur cathedralis. Sed per [illegible]

a *Aliàs*, &c. b *Vid. Concil. Trident. ſeſſ. 6. de reform. ca. 1. & ſeſſ. 21. cap. 3. & ſeſſ. 24. ca. 12.* c *Vid. Decium, conſil. 280. ubi latè de his quotidianis diſtributionibus.* d *aliter, participant.* e *In vetuſtioribus codicibus conſtanter legitur, Clemens IV.* f *alit. per quæ.*

a *Alios caſus quib. exempti ſubſunt ordinariis, [illegible] cap. 2. de pœn. & re. per glo. ibi. Phi. Fant.* b *al. ita: [illegible] iam jus ad ea tribuere vacatura.* c *Vid. l. jus civile.* f *[illegible] & juxe.* d *Procedit, etiam ſi habeatur clauſula, non obſtante [illegible] oporteret expreſſam mentionem de verbo ad verbum fieri [illegible] Apoſtolicis. Petr. Anch. Dom. & Phil. Fant.* e *Vid. [illegible] thent. de fil. ante do. inſtru. Fant.*

ſu